

BẢN TIN PHÁP LUẬT

Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự

TRONG SỐ NÀY

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI VỀ KÊ KHAI VÀ NỘP THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN

Trang 3

QUẢN LÝ DỰ ÁN ĐẦU TƯ XÂY DỰNG THEO QUY ĐỊNH MỚI

Trang 4

MỘT SỐ NỘI DUNG ĐÁNG CHÚ Ý VỀ THÍ ĐIỂM MOBILE MONEY

Trang 5

Giới thiệu Báo cáo APCI 2020

Báo cáo “Chỉ số đánh giá chi phí tuân thủ thủ tục hành chính” 2020 (**Báo cáo APCI 2020**) là Báo cáo được Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) hỗ trợ thông qua Dự án Thúc đẩy cải cách và nâng cao năng lực kết nối của doanh nghiệp nhỏ và vừa (LinkSME) cùng với sự đóng góp ý kiến của Cục Kiểm soát Thủ tục hành chính, Văn phòng Chính phủ, Ban Nghiên cứu Phát triển Kinh tế tư nhân, Hội đồng tư vấn cải cách Thủ tục hành chính và các chuyên gia. Đây là năm thứ 03 liên tiếp các luật sư của NHQuang&Cộng sự được lựa chọn là chuyên gia thực hiện xây dựng Báo cáo APCI.

Với phương pháp đánh giá dựa trên mô hình chi phí chuẩn (Standard Cost Model) và kết quả khảo sát doanh nghiệp ở 63 tỉnh/thành phố, Báo cáo APCI 2020 tập trung vào phân tích quá trình doanh nghiệp trải nghiệm dịch vụ do các cơ quan nhà nước ở Trung ương và địa phương cung cấp trong 09 nhóm thủ tục hành chính quan trọng, bao gồm: (i) Đầu tư; (ii) Giao dịch thương mại qua biên giới; (iii) Khởi sự doanh nghiệp/ Đăng ký kinh doanh; (iv) Môi trường; (v) Giấy phép, chứng chỉ hành nghề; (vi) Đất đai; (vii) Xây dựng; (viii) Thuế và (ix) Kiểm tra chuyên ngành. Báo cáo APCI 2020 đã được công bố chính thức vào ngày 17/03/2021 (xem thêm trang 2).

HOẠT ĐỘNG NỔI BẬT THÁNG 03/2021

"Ngày từ năm 2018 khi được công bố lần đầu tiên, Báo cáo APCI thường niên đã được coi là chỉ dấu quan trọng, phản ánh khách quan mức độ cải cách, cải thiện các thủ tục hành chính, quy định của pháp luật về môi trường kinh doanh cũng như quá trình thực thi pháp luật, chính sách của các Bộ, ngành, địa phương"

(Trích Thông cáo báo chí Hợp báo Công bố Báo cáo Chỉ số đánh giá chi phí tuân thủ thủ tục hành chính năm 2020)

Ngày 17/03/2021, Hội đồng Tư vấn Cải cách Thủ tục hành chính của Thủ tướng Chính phủ đã tổ chức buổi họp báo công bố Báo cáo APCI năm 2020 dưới sự chủ trì của ông Mai Tiến Dũng - Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ, Chủ tịch Hội đồng Tư vấn Cải cách Thủ tục hành chính của Thủ tướng Chính phủ.

Buổi lễ có sự tham gia của lãnh đạo các vụ, cục thuộc Văn phòng Chính phủ, Ban Nghiên cứu Phát triển Kinh tế tư nhân và các thành viên Hội đồng tư vấn cải cách TTTC của Thủ tướng, đại diện các Bộ ngành, địa phương, đại diện USAID và đại diện Dự án LinkSME, cùng các chuyên gia và các cơ quan thông tấn, báo đài trong nước.

Luật sư Nguyễn Hưng Quang với tư cách thành viên nhóm Chuyên gia của Dự án USAID LinkSME đã trình bày nội dung Báo cáo APCI năm 2020, đồng thời tham gia trả lời những câu hỏi, thảo luận của báo chí và các đại biểu tham dự họp báo về những vấn đề liên quan đến kết quả Báo cáo APCI 2020.

Lễ Công bố Báo cáo đã được phát trực tiếp trên trang facebook chính thức của Văn phòng Chính phủ (Thông tin Chính phủ) và trên Trang Thông tin đa phương tiện của Cổng thông tin điện tử Chính phủ.

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI VỀ KÊ KHAI VÀ NỘP THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN

HUYỀN THU

Nhằm tạo thuận lợi cho người nộp thuế (**NNT**) trong việc quyết toán thuế thu nhập cá nhân (**thuế TNCN**), ngành Thuế đã ban hành nhiều quy định được áp dụng từ kỳ quyết toán thuế TNCN 2020 (thực hiện vào năm 2021). Sau đây là một số nội dung nổi bật về kê khai và nộp thuế TNCN:

Thứ nhất, gia hạn thời hạn nộp hồ sơ quyết toán. Cụ thể, theo quy định tại điểm b, khoản 2, Điều 44, Luật Quản lý thuế 2019, thời hạn mới để NNT là cá nhân trực tiếp quyết toán thuế TNCN là ngày 30/04 (ngày cuối cùng của tháng thứ 04 kể từ ngày kết thúc năm dương lịch), thay vì 31/03 theo quy định cũ.

Thứ hai, cho phép khai và nộp hồ sơ quyết toán thuế trực tuyến tại Cổng thông tin thuế điện tử/thông qua Cổng Dịch vụ công Quốc gia. Như vậy hiện nay NNT sẽ có 03 phương thức để nộp hồ sơ quyết toán thuế TNCN, bao gồm:

- Kê khai và nộp hồ sơ trực tuyến tại Cổng thông tin thuế điện tử/thông qua Cổng Dịch vụ công Quốc gia. Để nộp hồ sơ quyết toán thuế TNCN và được chấp nhận hồ sơ qua phương thức điện tử, cá nhân cần có tài khoản giao dịch thuế điện tử. NNT có thể đăng ký thông qua Cổng Dịch vụ công Quốc gia, hoặc đăng ký trực tuyến trên Cổng thông tin thuế điện tử rồi đến trực tiếp cơ quan thuế bất kỳ để phê duyệt và kích hoạt tài khoản.
- Trường hợp chưa có tài khoản giao dịch thuế điện tử, NNT có thể sử dụng các ứng dụng hỗ trợ kê khai của cơ quan thuế để khai và nộp hồ sơ quyết toán qua trang điện tử nhưng phải nộp kèm hồ sơ giấy trực tiếp/qua đường bưu điện đến cơ quan thuế.

- Nộp hồ sơ trực tiếp tại cơ quan thuế/qua đường bưu chính.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Thứ nhất, quy định gia hạn thời hạn nộp hồ sơ quyết toán thuế TNCN là điểm mới đáng chú ý của Luật Quản lý thuế 2019, vừa giúp cho NNT có thêm thời gian chuẩn bị hồ sơ vừa giảm bớt áp lực cho cơ quan thuế trong quá trình nhận và xử lý hồ sơ quyết toán thuế. Trong quá trình thực hiện quyết toán thuế TNCN, ngoài thời hạn nộp hồ sơ khai quyết toán, NNT cũng cần lưu ý thêm các nội dung liên quan đến mức giảm trừ gia cảnh, miễn thuế, hoàn thuế,... để tránh sai sót trong quá trình khai hồ sơ quyết toán.

Thứ hai, việc điện tử hóa hoạt động kê khai và nộp hồ sơ quyết toán thuế cũng mang lại những lợi ích nhất định cho các cá nhân trực tiếp nộp hồ sơ khai thuế. NNT có thể khai thuế 24/7, kể cả ngày nghỉ, ngày lễ và tra cứu thông tin hồ sơ dễ dàng nếu có tài khoản giao dịch thuế điện tử. Qua đó, NNT có thể tiết kiệm được chi phí đi lại, thời gian giao dịch. Việc đổi mới phương thức khai và nộp hồ sơ quyết toán thuế xuất phát từ thực tiễn cho thấy số lượng cá nhân đăng ký tài khoản giao dịch điện tử chiếm tỷ lệ rất thấp so với số lượng NNT là cá nhân mà cơ quan thuế đang quản lý. Lý giải cho tình trạng này, theo Tổng cục Thuế, một số Chi cục Thuế từ chối cấp tài khoản giao dịch điện tử cho cá nhân khi NNT đến giao dịch tại cơ quan thuế bất kỳ gần nhất, gây khó khăn cho NNT.

Thêm vào đó, một số ý kiến cho rằng các phần mềm còn khó sử dụng, quy trình tương đối phức tạp dẫn đến NNT gặp khó khăn trong việc thực hiện khai và nộp hồ sơ thuế trực tuyến. Liên quan đến vấn đề này, Tổng cục Thuế đã có những biện pháp tăng cường tuyên truyền, phổ biến về mục đích, lợi ích, cách thức đăng ký tài khoản giao dịch điện tử, khai thuế điện tử nhằm khuyến khích và hỗ trợ người dân tích cực khai và nộp hồ sơ khai thuế bằng phương thức điện tử. Để việc khai và nộp hồ sơ quyết toán thuế được thuận lợi, NNT nên theo dõi và cập nhật thông tin tại các chương trình hỗ trợ trực tuyến quản lý thuế năm 2020 trên Cổng thông tin điện tử Tổng cục Thuế; đồng thời nên chủ động nộp hồ sơ quyết toán thuế TNCN sớm, tránh nộp dồn những ngày cuối cùng của thời hạn nộp quyết toán vì có thể bị lỗi mạng và trễ hạn nộp.

QUẢN LÝ DỰ ÁN ĐẦU TƯ XÂY DỰNG THEO QUY ĐỊNH MỚI

QUỐC KHÁNH

Ngày 03/03/2021, Chính phủ đã ban hành Nghị định 15/2021/NĐ-CP quy định chi tiết một số nội dung về quản lý dự án đầu tư xây dựng (**Nghị định 15**), thay thế cho Nghị định 59/2015/NĐ-CP; Nghị định 42/2017/NĐ-CP; Điều 1, Điều 4, từ Phụ lục I đến Phụ lục IX Nghị định 100/2018/NĐ-CP. Nghị định 15 có hiệu lực kể từ ngày ban hành và có một số nội dung nổi bật như sau:

Thứ nhất, dự án đầu tư xây dựng được áp dụng các tiêu chuẩn nước ngoài, tiêu chuẩn cơ sở, vật liệu và công nghệ mới. Theo đó, khi áp dụng tiêu chuẩn kỹ thuật nước ngoài, nếu dự án yêu cầu phải có thuyết minh thiết kế xây dựng hoặc chỉ dẫn kỹ thuật, trong các tài liệu này phải có đánh giá về tính tương thích, đồng bộ và sự tuân thủ với quy chuẩn quốc gia có liên quan. Đồng thời ưu tiên sử dụng các tiêu chuẩn nước ngoài đã được áp dụng rộng rãi. Trường hợp áp dụng tiêu chuẩn cơ sở thì phải có thuyết minh về sự tuân thủ các quy chuẩn kỹ thuật quốc gia và tính tương thích, đồng bộ với các tiêu chuẩn có liên quan. Đối với việc sử dụng vật liệu, công nghệ mới lần đầu được áp dụng phải tuân thủ quy chuẩn kỹ thuật quốc gia, tương thích với các tiêu chuẩn có liên quan, đảm bảo tính khả thi, sự bền vững, an toàn và hiệu quả. Cần lưu ý rằng, việc lựa chọn, áp dụng tiêu chuẩn nước ngoài và tiêu chuẩn cơ sở phải tuân thủ theo các quy định của Luật Xây dựng và quy định pháp luật có liên quan.

Thứ hai, khuyến khích áp dụng mô hình thông tin công trình (**BIM**), giải pháp công nghệ số trong hoạt động xây dựng và quản lý vận hành công trình. Thẩm quyền quyết định việc áp dụng BIM, giải pháp công nghệ số khi quyết định dự án đầu tư xây dựng thuộc về người quyết định đầu tư. Trong trường hợp áp dụng BIM thì tệp tin BIM sẽ trở thành một phần trong hồ sơ thiết kế xây dựng, hồ sơ hoàn thành công trình.

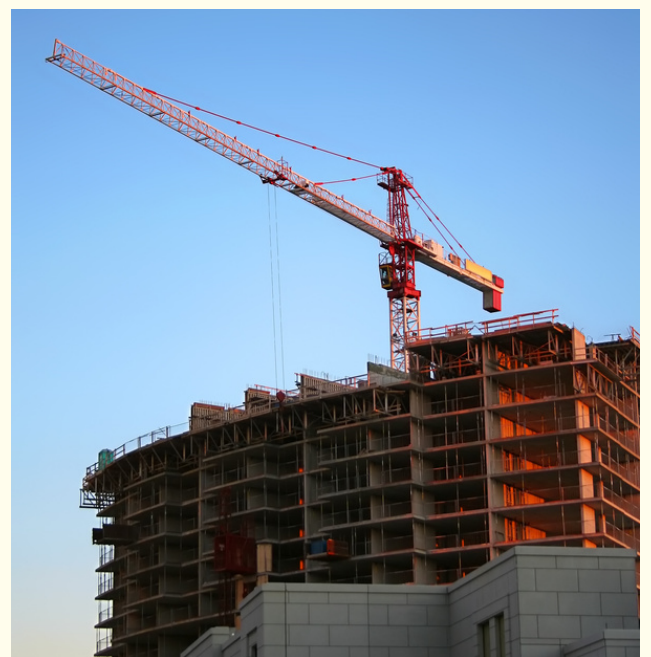
Thứ ba, mở rộng hơn về hình thức quản lý dự án cho các dự án đầu tư xây dựng. Cụ thể, các dự án PPP được phép lựa chọn nhiều hình thức quản lý dự án khác nhau sao cho phù hợp với yêu cầu quản lý, điều kiện cụ thể của dự án và thỏa thuận tại hợp đồng dự án

thay vì chỉ được áp dụng một trong hai hình thức là Ban quản lý đầu tư xây dựng một dự án hoặc Thuê tư vấn quản lý dự án đầu tư xây dựng theo quy định cũ.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Thứ nhất, Nghị định 15 đã cởi mở hơn khi cho phép các dự án đầu tư áp dụng những tiêu chuẩn, công nghệ nước ngoài và vật liệu, công nghệ mới. Như vậy, có thể thấy Nhà nước kỳ vọng việc áp dụng các tiêu chuẩn nước ngoài, vật liệu mới để cải thiện chất lượng các công trình trong tương lai. Bên cạnh đó, việc khuyến khích sử dụng mô hình BIM, giải pháp công nghệ số cũng sẽ giúp các dự án đầu tư tiết kiệm được chi phí thực hiện, giảm thời gian thi công, thiết kế, đồng thời tăng cường tính minh bạch, thuận lợi trong quản lý, kiểm soát chất lượng hoạt động xây dựng và quản lý vận hành công trình,...

Thứ hai, Nghị định 15 cũng đem lại nhiều sự lựa chọn hơn về hình thức quản lý dự án đối với các dự án đầu tư PPP. Tuy nhiên để có thể lựa chọn được hình thức quản lý dự án phù hợp, nhà đầu tư nên cân nhắc kỹ đến các yếu tố liên quan đến quy mô, tính chất, nguồn vốn sử dụng và điều kiện thực hiện dự án đầu tư xây dựng. Có thể thấy rằng, việc mở rộng hình thức quản lý dự án sẽ góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả việc thực hiện dự án đầu tư xây dựng trong các dự án PPP.

MỘT SỐ NỘI DUNG ĐÁNG CHÚ Ý VỀ THÍ ĐIỂM MOBILE MONEY

PHẠM HÀ

Ngày 09/03/2021, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 316/QĐ-TTg quy định về việc phê duyệt triển khai thí điểm dùng tài khoản viễn thông thanh toán cho các hàng hóa, dịch vụ có giá trị nhỏ (**Quyết định 316**), có hiệu lực kể từ ngày ký. Quyết định này mở đường cho việc triển khai dịch vụ Mobile-Money, phương tiện thanh toán trước đây chưa được pháp luật điều chỉnh và sử dụng tại Việt Nam.

Khái quát về dịch vụ Mobile-Money

Mobile-Money là dịch vụ cung cấp cho người dùng giải pháp thanh toán cho hàng hóa, dịch vụ có giá trị nhỏ thông qua một tài khoản độc lập mở tại doanh nghiệp viễn thông. Theo khoản 1, mục III của Quyết định 316, dịch vụ này bao gồm các nghiệp vụ: nạp tiền, rút tiền từ tài khoản ngân hàng, ví điện tử của khách hàng ra, vào tài khoản Mobile-Money; dùng tiền trong tài khoản Mobile-Money để thanh toán; chuyển tiền giữa các tài khoản Mobile Money trong cùng hệ thống.

Dịch vụ này được kỳ vọng thúc đẩy hoạt động thanh toán không dùng tiền mặt, đặc biệt là tại các khu vực nông thôn, miền núi, vùng sâu, vùng xa, biên giới và

hải đảo. Bởi lẽ, điểm mạnh của phương thức thanh toán Mobile-Money là được cung cấp theo sóng viễn thông nên có khả năng tiếp cận được lượng lớn người dùng. Trong khi đó, hiện nay, việc thanh toán, chuyển tiền trực tuyến có thể được thực hiện thông qua tài khoản ngân hàng, thẻ ghi nợ hoặc ví điện tử (liên kết với tài khoản ngân hàng). Tuy nhiên, người dân ở vùng sâu, vùng xa còn gặp khó khăn trong việc mở tài khoản ngân hàng hay sử dụng ví điện tử. Mobile-Money giải quyết được vấn đề này khi tài khoản Mobile-Money do nhà mạng cung cấp mà không yêu cầu liên kết với một tài khoản ngân hàng. Bằng cách đó, Mobile-Money hỗ trợ khả năng thanh toán, chuyển tiền với giá trị nhỏ cho người dùng không có điều kiện tiếp cận với các dịch vụ tài chính khác.

Theo một báo cáo nghiên cứu về thị trường Mobile Money của Research and Markets, dự kiến quy mô thị trường Mobile-Money thế giới có thể đạt 12 tỷ USD vào năm 2024, với tỷ lệ tăng trưởng hàng năm là 28,7%. Thêm vào đó, việc Mobile-Money phát triển mạnh ở các nước đang và kém phát triển phần nào chứng minh sự phù hợp với Việt Nam, nơi có mạng viễn thông phủ sóng toàn quốc và số lượng thuê bao điện thoại đã vượt quá dân số. Theo thống kê đến tháng 02/2021 của Tổng cục Thống kê, tổng số thuê bao điện thoại di động có phát sinh lưu lượng tại Việt Nam là hơn 125 triệu thuê bao.

Thí điểm dịch vụ Mobile-Money tại Việt Nam

Theo khoản 1, mục II của Quyết định 316, các doanh nghiệp chỉ

được tham gia thí điểm cung cấp dịch vụ Mobile-Money khi có Giấy phép hoạt động trung gian thanh toán ví điện tử và Giấy phép thiết lập mạng viễn thông công cộng di động mặt đất sử dụng băng tần số vô tuyến điện, hoặc là công ty con được Công ty mẹ có Giấy phép thiết lập mạng viễn thông công cộng di động mặt đất sử dụng băng tần số vô tuyến điện cho phép sử dụng hạ tầng, mạng lưới, dữ liệu viễn thông. Theo quy định, các doanh nghiệp tham gia thí điểm cần xây dựng đề án triển khai thí điểm dịch vụ Mobile-Money gửi Ngân hàng Nhà nước Việt Nam xem xét, thẩm định. Hiện nay có 03 doanh nghiệp viễn thông đủ điều kiện thực hiện thí điểm là Viettel, VNPT và Mobifone.

Trong quá trình thí điểm, doanh nghiệp viễn thông phải mở tài khoản đảm bảo khả năng thanh toán tại ngân hàng với số dư tài khoản ít nhất bằng tổng số dư của tất cả các tài khoản Mobile-Money. Tài khoản này cần tách bạch so với các tài khoản hiện có của doanh nghiệp viễn thông và không được sử dụng cho mục đích khác. Bên cạnh đó, doanh nghiệp viễn thông có trách nhiệm đảm bảo tính chính xác đối với thông tin định danh khách hàng của mình và phải xây dựng cơ chế phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố theo quy định hiện hành của pháp luật. Khi phát hiện có dấu hiệu phạm tội, có hành vi vi phạm pháp luật, các giao dịch bất thường, đáng ngờ, các tài khoản Mobile-Money có thể bị tạm khóa/đóng băng. Ngoài ra, doanh nghiệp cần đáp ứng được các yêu cầu khác liên quan đến hạ tầng công nghệ, chất lượng nhân sự nhằm bảo đảm quyền lợi chủ tài khoản Mobile-Money cũng như bảo vệ lợi ích công cộng. Trên

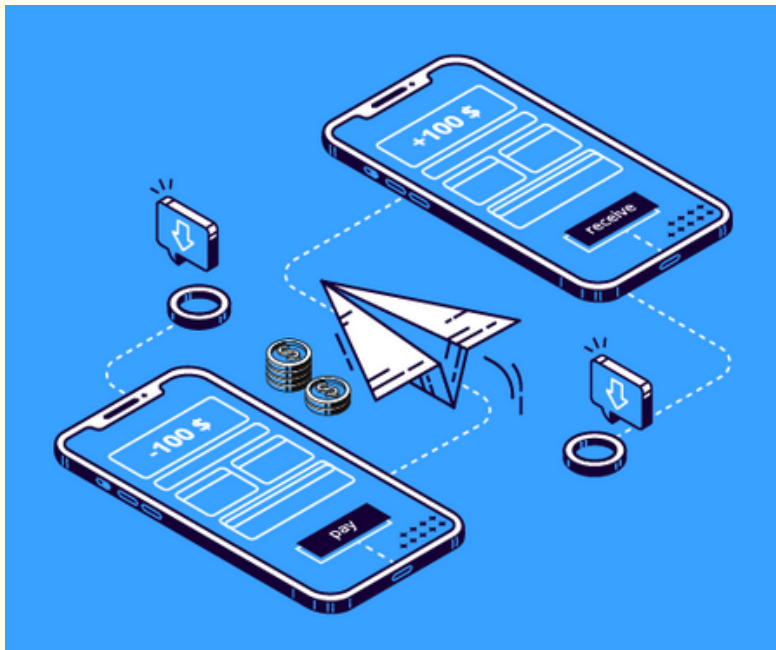
thực tế, các doanh nghiệp viễn thông đã triển khai xây dựng hệ thống, quy trình từ khi kế hoạch thí điểm được Thủ tướng Chính phủ chuẩn bị để người dùng có thể sớm được tiếp cận với Mobile-Money trong thời gian tới.

Về phía khách hàng, chỉ có các thuê bao di động đã được định danh, xác thực theo quy định và có thời gian kích hoạt, sử dụng liên tục trong 03 tháng liền kề mới được đăng ký mở và sử dụng dịch vụ Mobile-Money. Mỗi khách hàng chỉ được mở một tài khoản Mobile-Money tại mỗi doanh nghiệp viễn thông sau khi cung cấp Chứng minh nhân dân, Căn cước công dân hoặc Hộ chiếu trùng với thông tin đăng ký thuê bao di động. Tài khoản Mobile-Money sẽ

được mở độc lập so với các tài khoản khác, như tài khoản thuê bao di động hay ví điện tử. Khi sử dụng dịch vụ, chủ tài khoản sẽ không được hưởng các khoản lãi phát sinh trên số dư của mình.

Về địa điểm chấp nhận thanh toán, Quyết định 316 không hạn chế loại hàng hóa, dịch vụ mà khách hàng có thể mua thông qua Mobile-Money nhưng giới hạn tổng giá trị rút tiền, chuyển tiền, thanh toán không vượt quá 10 triệu đồng/tháng. Doanh nghiệp viễn thông cần ký kết hợp đồng với các đơn vị chấp nhận thanh toán để khách hàng của mình được thanh toán tại các đơn vị này. Thời hạn thí điểm chỉ kéo dài 02 năm đòi hỏi các doanh nghiệp viễn thông phải tích cực ký kết hợp đồng với các bên cung cấp hàng hóa, dịch vụ nhằm tạo môi trường thanh toán cho chủ tài khoản Mobile-Money.

Tóm lại, sự phát triển của Mobile-Money được cho là phù hợp với thị trường Việt Nam, có ý nghĩa thúc đẩy hoạt động thanh toán không dùng tiền mặt và đưa các dịch vụ tài chính thiết yếu phục vụ người dân tại nơi dịch vụ ngân hàng, Internet khó tiếp cận. Kết quả thực hiện Quyết định 316 sẽ là cơ sở để Chính phủ cân nhắc sự cần thiết của việc xây dựng, ban hành các quy định pháp luật chính thức cho hoạt động cung ứng dịch vụ Mobile-Money tại Việt Nam.

NHÓM TÁC GIẢ

ĐẶNG HUYỀN THU
Tu vấn luật

NGUYỄN QUỐC KHÁNH
Tu vấn luật

PHẠM HÀ
Tu vấn luật

NHÓM BIÊN TẬP

LÊ HẢI LINH
Tu vấn luật

NGUYỄN THÙY DƯƠNG
Luật sư Cấp cao

THIẾT KẾ

NGUYỄN HOÀNG AN

Tìm hiểu thêm về NHQuang tại:

Ha Noi Office:
Villa B23, Trung Hoa - Nhan Chinh
Nguyen Thi Dinh Street, Nhan Chinh Ward
Thanh Xuan District, Ha Noi, Viet Nam
Tel 84 24 3537 6939
Fax 84 24 3537 6941
Web: www.nhquang.com

Ho Chi Minh City Branch:
First floor, Harmony Tower, No. 47-49-51
Phung Khac Khoan Street, Da Kao Ward
District 1, Ho Chi Minh City, Viet Nam
Tel 84 28 3822 6290
Fax 84 28 3822 6290
Email: contact@nhquang.com